

Posudek na diplomovou práci

Jméno a příjmení

Larisa Vaňková Filina

Název diplomové práce

Duchovní význam pravoslavného církevního zpěvu

k

Larisa Vaňková Filina podala práci s názvem „Duchovní význam pravoslavného církevního zpěvu“. Práci tvoří pět číslovaných kapitol s podkapitolami, úvod a závěr. Součástí práce je čestné prohlášení diplomanta o samostatném vypracování a použití uvedené literatury, jejíž seznam je připojen na konci práce. Rozsah práce je 89 stran. Práce je napsána v jazyce ruském.

Autorka má hudební vzdělání a jak se sama přiznává v závěru práce, zpívá v církevním choru a má i dirigentskou zkušenost (je regentem církevního choru). Tato osobní zkušenost nepochybně zvyšuje „výpovědní hodnotu“ a „svědecké výpovědi“ diplomové práce.

V první – historické – části autorka letmo se věnuje vzniku liturgického zpěvu od dob starozákonních až po VIII. století, kdy díky ctihodnému Jánu z Damašku vznikla kniha Oktoich (systematické uspořádání bohoslužebných textů v souladu a podle osmi hlasů) a nakonec přechází k popisu původu a různých forem bohoslužebního zpěvu na Rusi. V této kapitole, ale hlavně podkapitolách tykajících se fenoménu „hudby na Rusi“ autorka převážně cituje jeden zdroj, a sice práci МАРТЫНОВА В. И. «История богослужебного пения». Учебное пособие – Москва. РИО Федеральных архивов; Русские огни 1994). Táto volba ale není úplně šťastná – i když nepochybně pan Martynov, který byl dlouhodobým regentem církevního sboru, může se považovat za hudebního odborníka, rozhodně není autoritou v oboru kultury, filosofie a bohosloví jak se prezentuje. A navíc je proslulý a pověstný svými nediferencovanými fundamentalistickými postoji vůči západní kultuře a hudbě, kterou prohlašuje za heretickou a démonickou, přičemž jeho tvrzení nejsou podložena znalostmi a systematickou prací ve zmíněných oborech (viz. naši recenzi na práci Martynova)¹. Autorka ovšem nekritický přejímá a cituje jeho názory, což v akademickém prostředí, kde předkládá svojí závěrečnou magisterskou práci považují - a je to - za naprosto nepřijatelné a nepřijatelné.

V dalších kapitolách autorka rozvíjí téze o významu a smyslu bohoslužebního zpěvu, zdůrazňujíc, že liturgický zpěv má napomáhat správnému vnímání a prožívání především liturgických textů, nikoli se stát koncertním doprovodem modlitby.

Přestože autorka psala v mateřské řeči, v textu se objevují bohemizmy, gramatické a stylistické chyby a četné překlepy. Literatura použitá pro magisterskou práci je uvedena pouze v jazyce ruském (chybí cizojazyčné zdroje) a z mého pohledu tento seznam není postačující.

Práci přesto navrhuji k obhajobě a v závislosti na jejím průběhu doporučuji známku „velmi dobře“ anebo „dobře“.

V Praze dne 7. září 2020

PhDr. Marina Luptáková, ThD.

¹ В. И. Мартынов /Культура, иконосфера и богослужебное пение Московской Руси (Marina Luptáková | Praha). In: BYZANTINOSLAVICA LXI 2003. S. 293-296.

